

POSTANOWIENIE

Dnia 28 lipca 2020 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Mirosław Sadowski (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Paweł Księżak

SSN Oktawian Nawrot

w sprawie z protestu wyborczego A.E.

przeciwko wyborowi Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej

przy udziale

1) Przewodniczącego Państwowej Komisji Wyborczej i

2) Prokuratora Generalnego

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Kontroli Nadzwyczajnej i Spraw Publicznych w dniu 28 lipca 2020 r.,

postanawia:

pozostawić protest wyborczy bez dalszego biegu.

UZASADNIENIE

A.E. (dalej: wnosząca protest) wniosła protest przeciwko wyborowi A.D. na Prezydenta Rzeczypospolitej, zarzucając naruszenie przepisów ustawy dotyczących głosowania, a mianowicie brak rozpatrzenia wniosku o dopisanie do spisu wyborców w miejscu pobytu, co doprowadziło do pozbawienia jej możliwości skorzystania z gwarantowanego w Konstytucji czynnego prawa wyborczego, a ponadto miało wpływ na wynik wyborów. W uzasadnieniu wnosząca protest podniosła, że 22.06.2020 r. – w formie elektronicznej – zwróciła się z wnioskiem o dopisanie do listy wyborców poza miejscem zameldowania. Wniosek ten został przekazany do Urzędu dzielnicy Ś. m. [...] W., [...] W. Ś., woj. M. Do dnia wyborów prezydenckich, tj. 28 czerwca 2020 r., ani 12.07.2020 r. nie otrzymała odpowiedzi

na wniosek. Zdaniem wnoszącej protest powyższa sytuacja uniemożliwiła jej oddanie głosu w wyborach Prezydenta RP. Wnosząca protest podkreśliła, że o tym, że nie została dopisana do spisu wyborców dowiedziała się od Komisji, która zaznaczyła, że nie jest ona pierwszą osobą, która przyszła na wybory i nie może oddać głosu. Nadto wnosząca protest zaznaczyła, że nie mogła znaleźć informacji na temat tego, czy zostanie dopisana do spisu wyborców czy też nie. Po złożeniu wniosku „ukazał się” jedynie komunikat, że wniosek zostanie przekazany do właściwego urzędu.

W odpowiedzi na powyższe Przewodniczący Państwowej Komisji Wyborczej oraz Prokurator Generalny wnieśli o pozostawienie protestu bez dalszego biegu, na podstawie art. 322 § 2 k.wyb., gdyż Kodeks wyborczy przewiduje możliwość wniesienia przed dniem głosowania reklamacji w sprawie nieprawidłowego sporządzenia spisu wyborców. Przepisy Kodeksu wyborczego umożliwiają sprawdzenie, czy wyborca ujęty jest w spisie. Wnosząca protest nie podjęła żadnych działań zmierzających do ustalenia, czy została do spisu dopisana, mimo iż jak sama wskazała nie otrzymała „żadnego potwierdzenia rozpatrzenia wniosku”. Urząd gminy (urząd dzielnicy) nie ma natomiast obowiązku poinformowania z urzędu wyborcy o ujęciu go (bądź nie) w spisie wyborców, przepisy prawa wyborczego bowiem tego nie przewidują.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Protest należało pozostawić bez dalszego biegu.

Zgodnie z art. 129 ust. 2 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej wyborcy przysługuje prawo zgłoszenia do Sądu Najwyższego protestu przeciwko ważności wyboru Prezydenta Rzeczypospolitej na zasadach określonych w ustawie. W myśl art. 82 § 1 ustawy z dnia 5 stycznia 2011 r. – Kodeks wyborczy (t.j. Dz.U. 2011 Nr 21, poz. 112; dalej: k.wyb.), przeciwko ważności wyborów, ważności wyborów w okręgu lub wyborowi określonej osoby może być wniesiony protest z powodu dopuszczenia się przestępstwa przeciwko wyborom, określonego w rozdziale XXXI Kodeksu karnego, mającego wpływ na przebieg głosowania, ustalenie wyników

głosowania lub wynik wyborów (pkt 1) lub naruszenia przepisów Kodeksu wyborczego dotyczących głosowania, ustalenia wyników głosowania lub wyników wyborów mających wpływ na wynik wyborów (pkt 2).

Wnosząca protest oparła swoje zarzuty na naruszeniu przez organy samorządu terytorialnego przepisów dotyczących prawidłowego sporządzenia listy wyborców. Jak słusznie wskazali Przewodniczący PKW oraz Prokurator Generalny, wnosząca protest nie dochowała należytej staranności i zaniechała podjęcia jakichkolwiek działań mających na celu pozytywne rozpatrzenie jej wniosku o dopisanie do listy wyborców poza miejscem zameldowania, tj. w obwodzie utworzonym w dzielnicy Ś. m. [...] W. Nawet po pierwszej turze wyborów, kiedy okazało się, że przeprowadzona zostanie także II tura wyborów, wnosząca protest nie podjęła żadnych starań mających na celu dopisanie jej do wskazanej przez nią listy wyborców.

Zgodnie z art. 36 § 2 i 4 k.wyb. spis wyborców jest udostępniany do wglądu. Przepis § 15 ust. 1 rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 29 grudnia 2014 r. w sprawie spisu wyborców (Dz. U. z 2015 r., poz. 5 ze zm.) stanowi, że udostępnienie spisu wyborców następuje na pisemny wniosek wyborcy, zgodnie natomiast z § 16 ww. rozporządzenia udostępnianie spisu wyborców do wglądu następuje przez udzielenie informacji, że osoba wskazana we wniosku jest ujęta w spisie wyborców lub nie figuruje w spisie, w tym również z powodu skreślenia ze spisu, albo że dane wpisane we wniosku różnią się od danych osoby wpisanej do spisu wyborców. Na żądanie wnioskodawcy udzielona informacja jest potwierdzana na piśmie. Nieuwzględnienie w spisie wyborców, stosownie do art. 37 § 1 k.wyb., podlega reklamacji. Na decyzję nieuwzględniającą reklamacji przysługuje skarga do właściwego miejscowo sądu rejonowego (art. 37 § 2 w zw. z art. 22 § 5 k.wyb.). Wnosząca protest nie skorzystała z opisanego powyżej trybu skargowego.

Zgodnie z art. 322 § 2 k.wyb. Sąd Najwyższy pozostawia bez dalszego biegu protest dotyczący sprawy, co do której w Kodeksie przewiduje się możliwość wniesienia przed dniem głosowania skargi lub odwołania do sądu lub do Państwowej Komisji Wyborczej.

Mając na uwadze powyższe, Sąd Najwyższy na podstawie art. 322 § 2 k.wyb. orzekł jak w sentencji postanowienia.